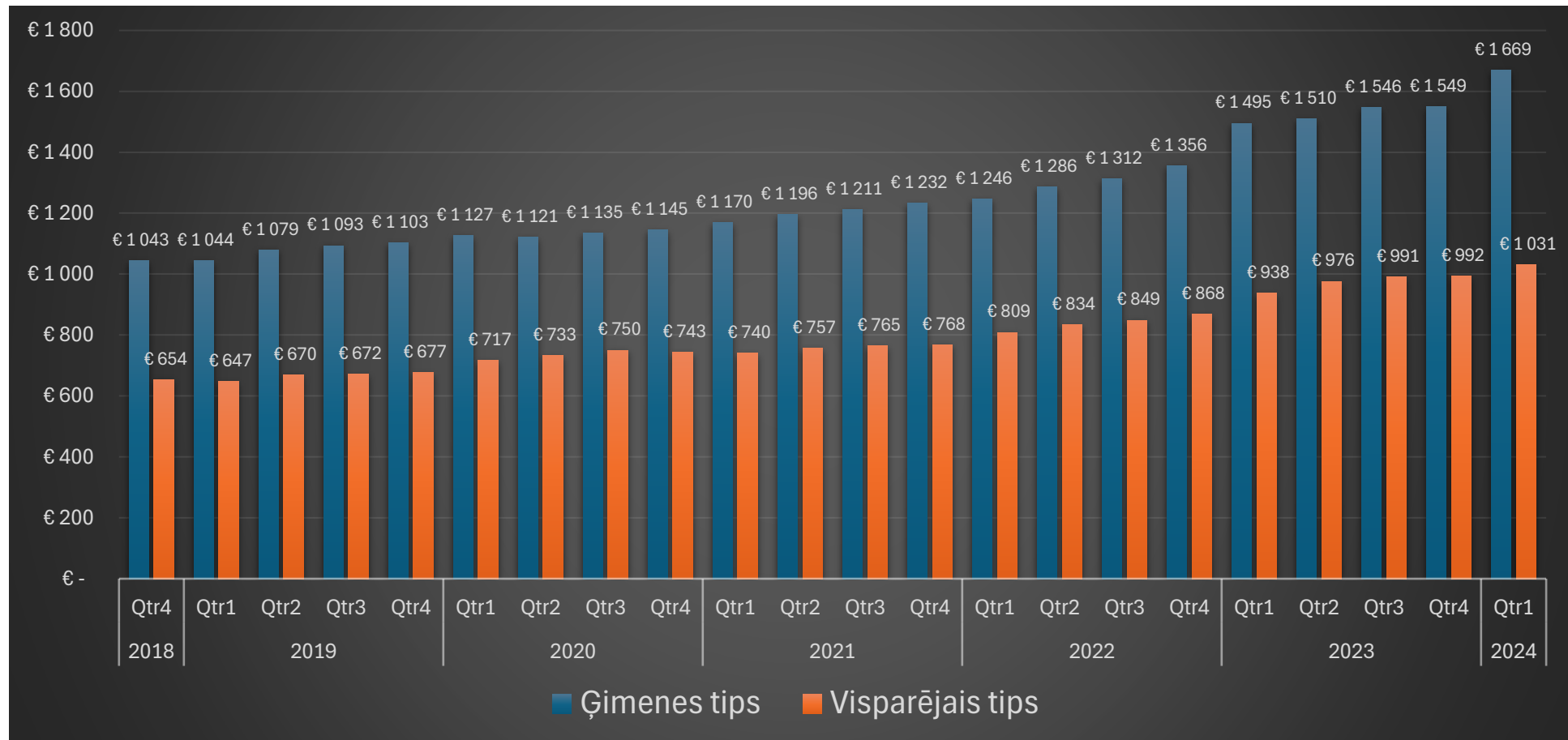

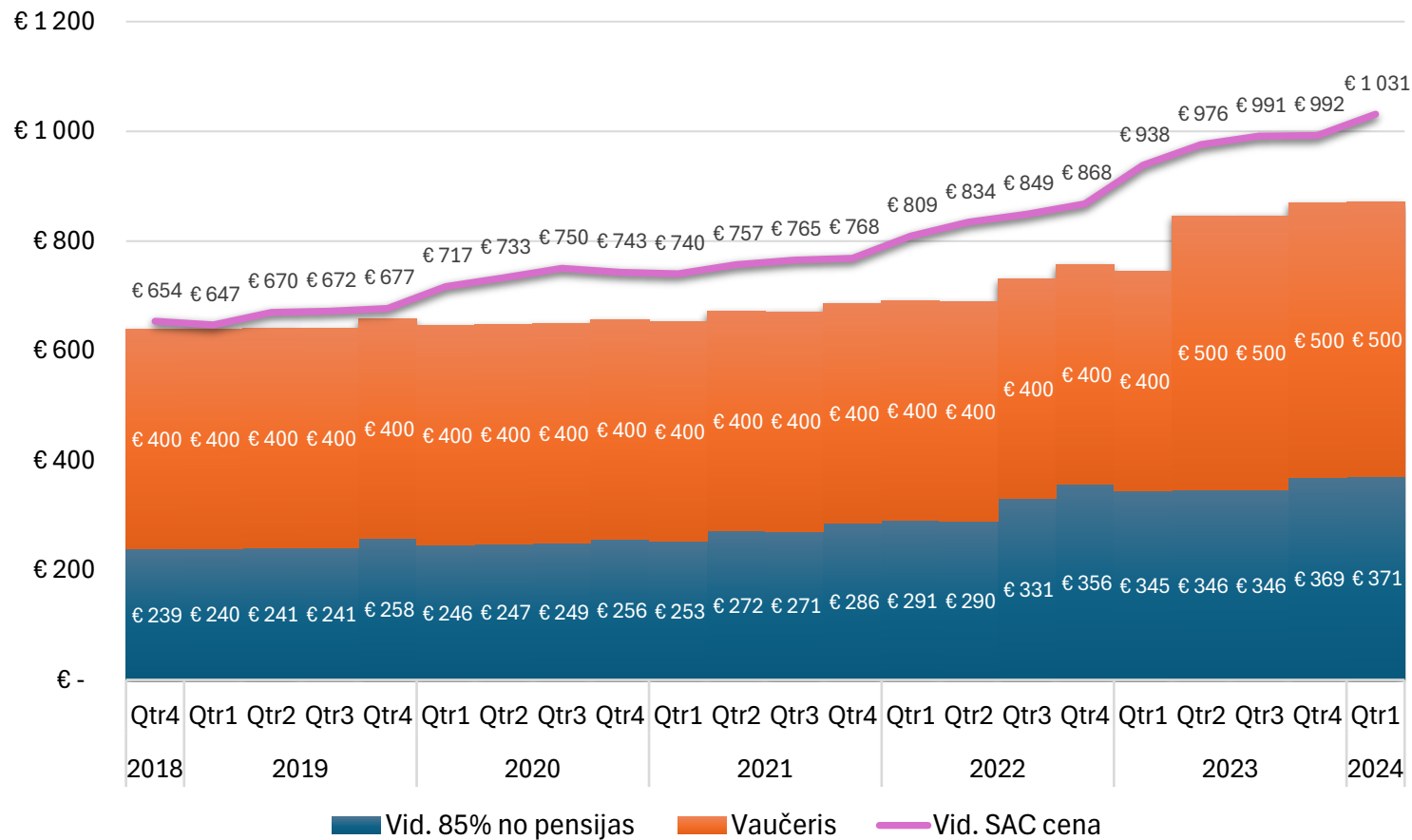
SAC cenu izmaiņas, vaučera apmērs un
proaktīva reaģēšana, plānojot
pašvaldības budžetu

Vidējās SAC klienta uzturēšanās maksa mēnesī EUR

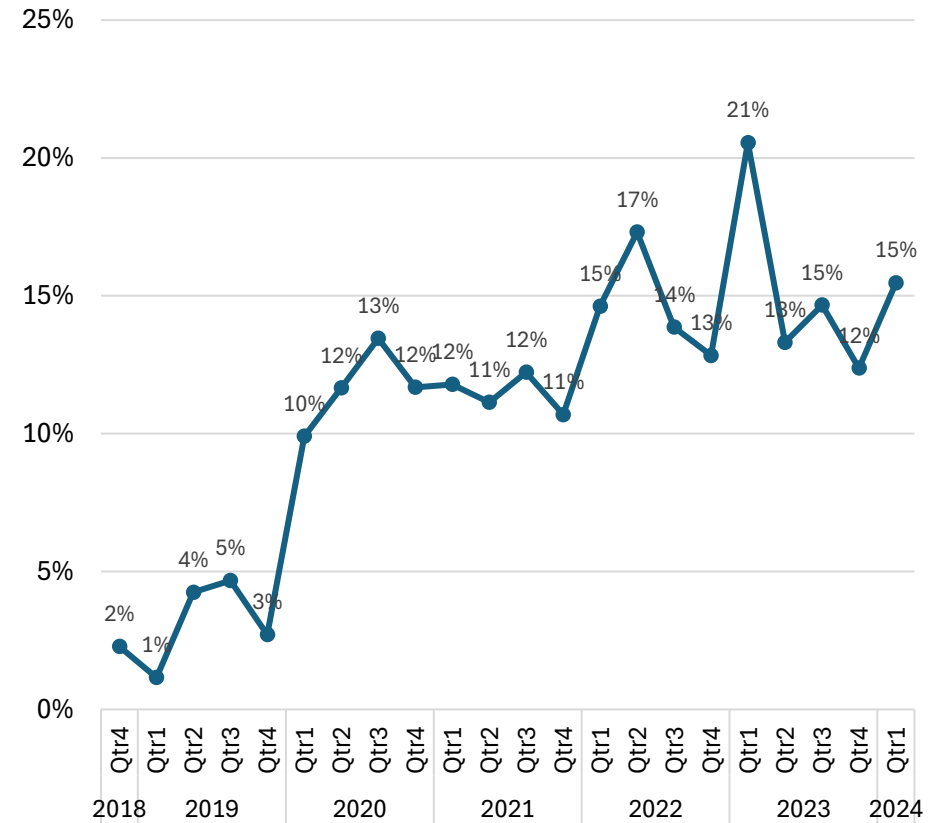

Vidējais SAC klienta uzturēšanās maksas salīdzinājums ar pensiju un vaučeri kopā

Vispārējais tips

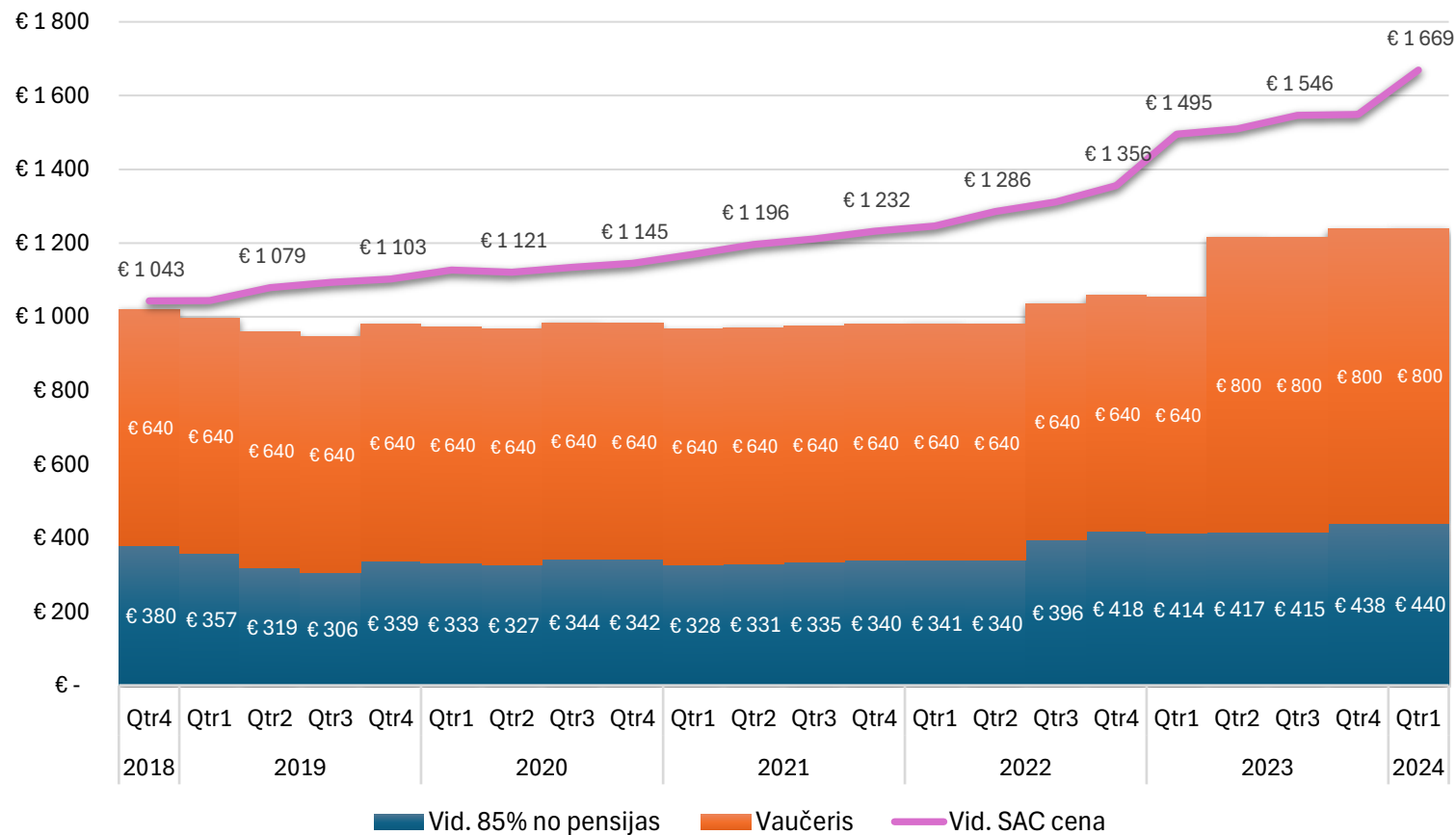

Pietrūkst līdz pilnai SAC klienta uztur. maksai

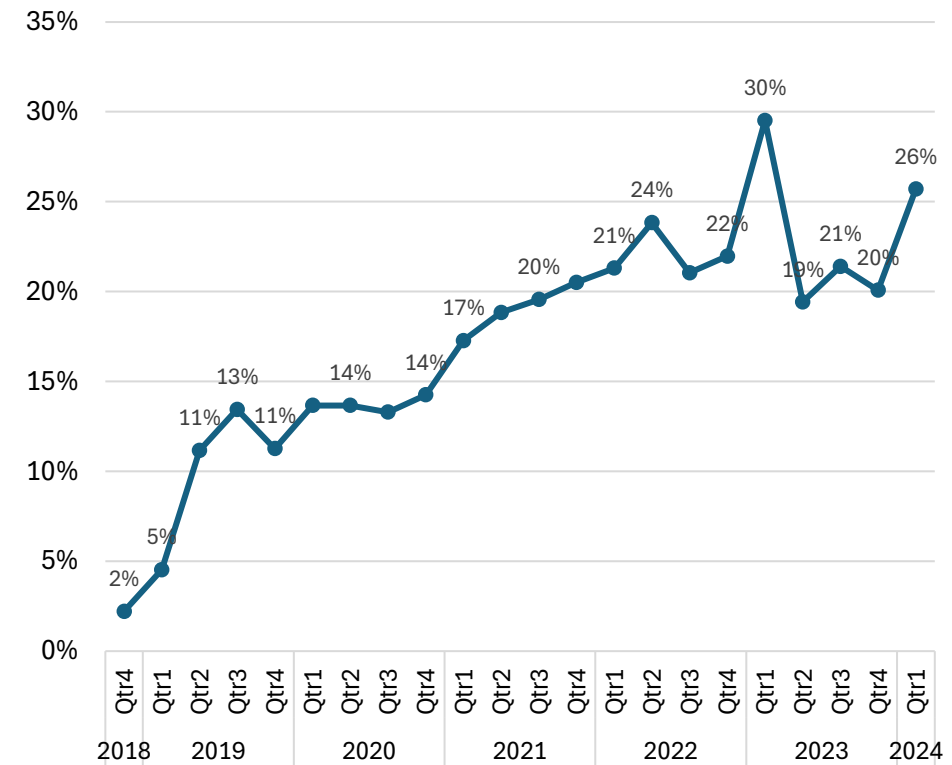

Vidējais SAC klienta uzturēšanās maksas salīdzinājums ar pensiju un vaučeri kopā

Ģimenes tips

Pietrūkst līdz pilnai SAC klienta uztur. maksai

Kā saprast, kad jāceļ vaučera cena?

References mainīgie:

- A. Vidēja SAC ēdināšanas maksa dienā,
- B. Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam
- C. Patēriņa cenu indeksi (1990.gads=100)

Lineārais vienādojums SAC uzturēšanās maksas potenciāla pieauguma aprēķināšanai

- **Vispārējais tips** = $B * 49.60 + A * 131.80$
- **Ģimenes tips** = $B * 77.52 + C * 0.024$

Kāds darbs ir jāizdara?

1. Jāvienojas vai vaučera cena ceļama *post faktum* vai proaktīvi reaģējot uz aktuālo ekonomisko situāciju valstī.
2. Nepieciešams definēt cik vidēji % segs vaučeris kopā ar klienta pensiju no SAC uzturēšanās maksas mēnesī.
 - Piezīme: ne katram klientam individuāli, bet kopumā no vidējas vērtības

Regresijas analīzes rezultāts

Vispārējais tips

Faktors	SAC uzturēšanas maksa (EUR)	95% ticamības intervāls	Faktora svars
Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam	49.60	33.00 – 66.20	0.58
SAC Ēdināšanas maksa dienā	131.80	73.10 – 190.50	0.42

Rezultātu interpretācija uz SAC ēdināšanas maksas piemēra:

- Pieaugot SAC ēdināšanas maksas izdevumiem par 1 EUR, SAC klienta uzturēšanās maksa vidēji pieaug par 131.80 EUR (ar ticamības intervālu 73.10 – 190.50).
- Pēc faktora nozīmīguma, SAC ēdināšanas maksa dienā dot sekundāro pienesumu veicot SAC klienta uzturēšanās maksas prognozi (Faktora svars 0.42).

Regresijas analīzes rezultāts

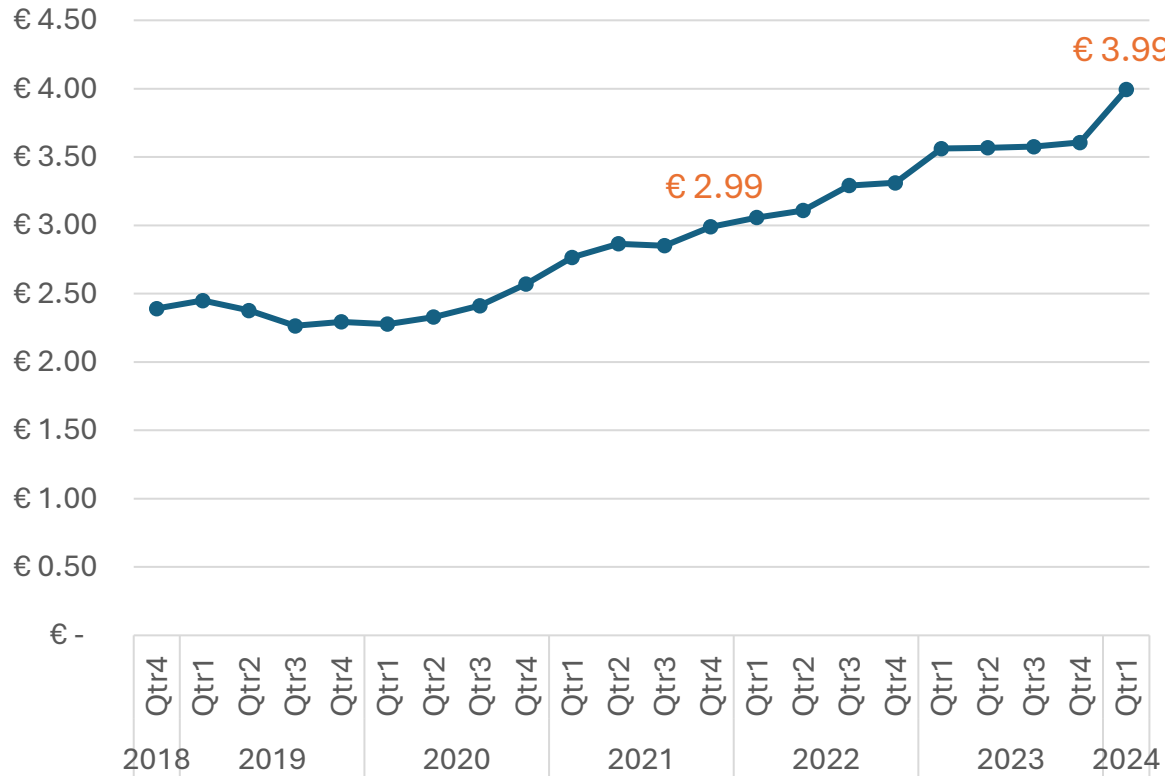
Ģimenes tipa

Faktors	SAC uzturēšanas maksa (EUR)	95% ticamības intervāls	Faktora svars
Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam	77.52	43.02 – 112.01	0.58
Patēriņa cenu indekss (1990.gads=100)	0.024	0.01 – 0.04	0.42

Patēriņu cenu indekss - atspoguļo patēriņa preču un pakalpojumu cenu pārmaiņas noteiktā laika periodā. **Piemēram**, ja indekss ir 200, tad tas nozīmē, ka cenas vidēji ir kļuvušas divreiz dārgākas nekā 1990. gadā

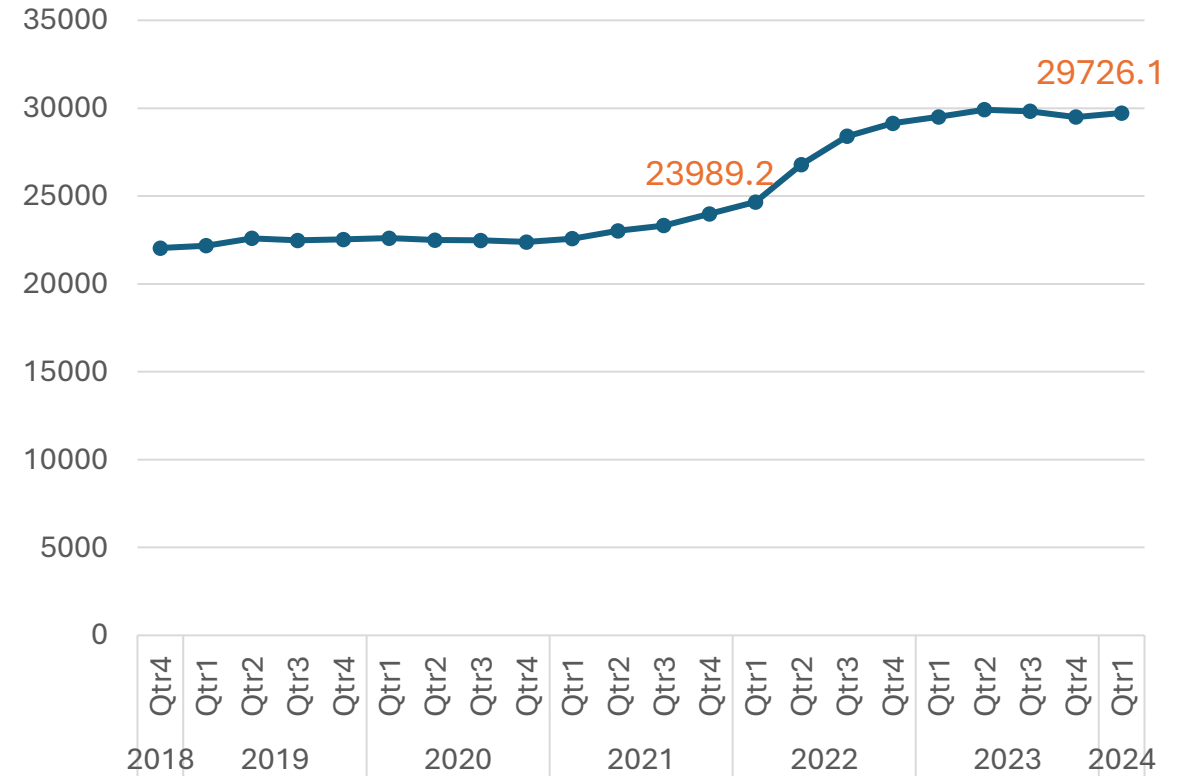
Kā izskatās faktoru ietekmē absolūtos skaitļos

SAC Ēdināšanas maksa dienā

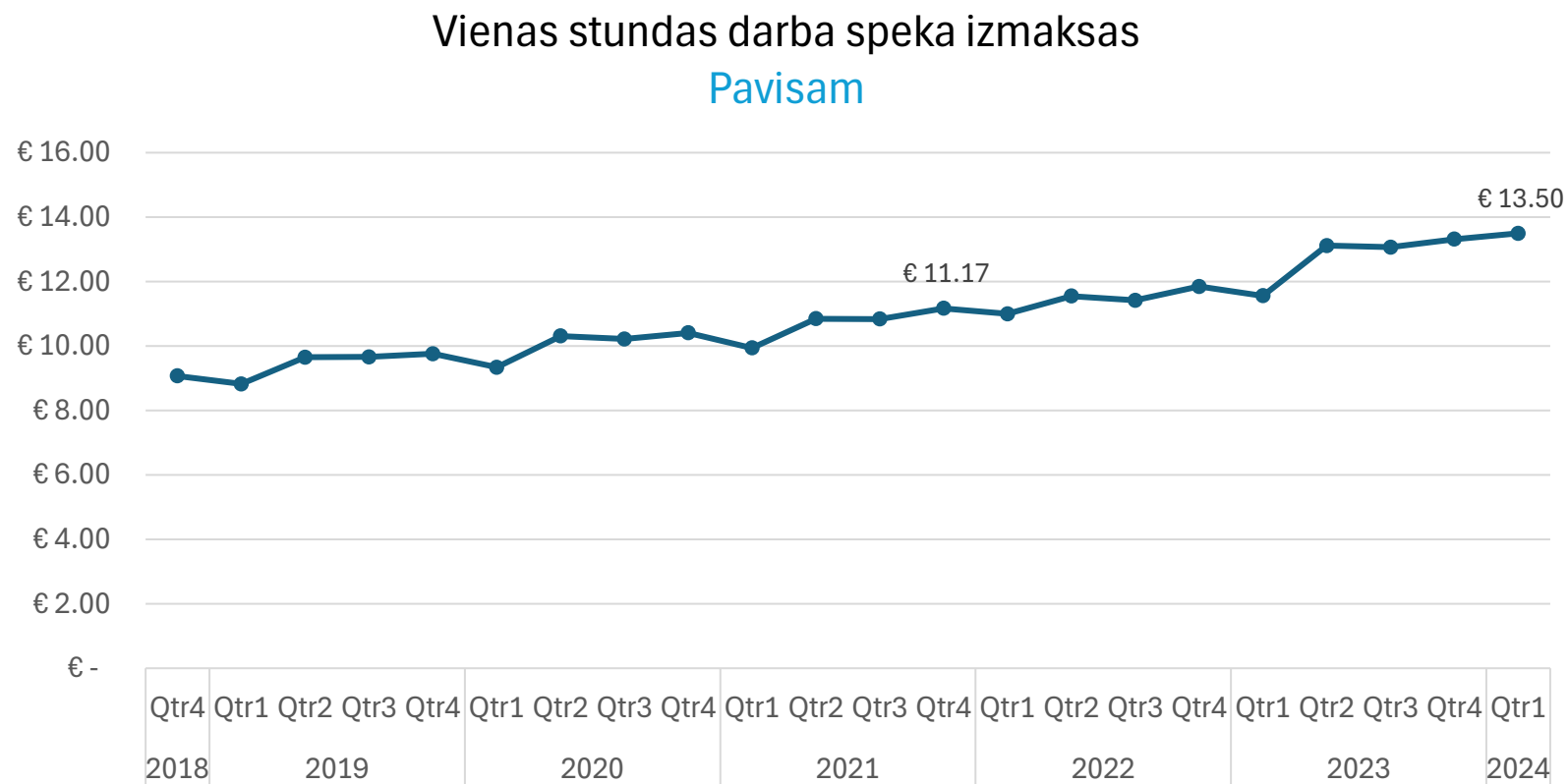
Lai ēdināšanas cena pieaugtu par 1 EUR vajadzēja apmēram 2 gadi.

Patēriņa cenu indeksi (1990.gads=100)

Divu gadu laikā patēriņa cenu indekss pieauga par 5737 vienībām, kas rezultējas 114.74 EUR SAC uzturēšanās maksas palielinājumā (Ģimenes tips).

Kā izskatās faktoru ietekmē absolūtos skaitļos

Divu gadu laikā Vienas stundas darba speka izmaksas pieauga par 2.33 EUR, kas rezultējas 115.57 EUR (Vispārējais tips) un 180.62 EUR (Ģimenes tips) SAC uzturēšanās maksas palielinājumā.

Vidējā SAC klienta uzturēšanās maksa mēnesī EUR Tuvāka prognoze

References mainīgie:

- A. Vidēja SAC ēdināšanas maksa dienā,
- B. Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam
- C. Patēriņa cenu indeksi (1990.gads=100)

Lineārais vienādojums SAC uzturēšanās maksas potenciāla pieauguma aprēķināšanai

- **Vispārējais tips** = $B * 49.60 + A * 131.80$
- **Ģimenes tips** = $B * 77.52 + C * 0.024$

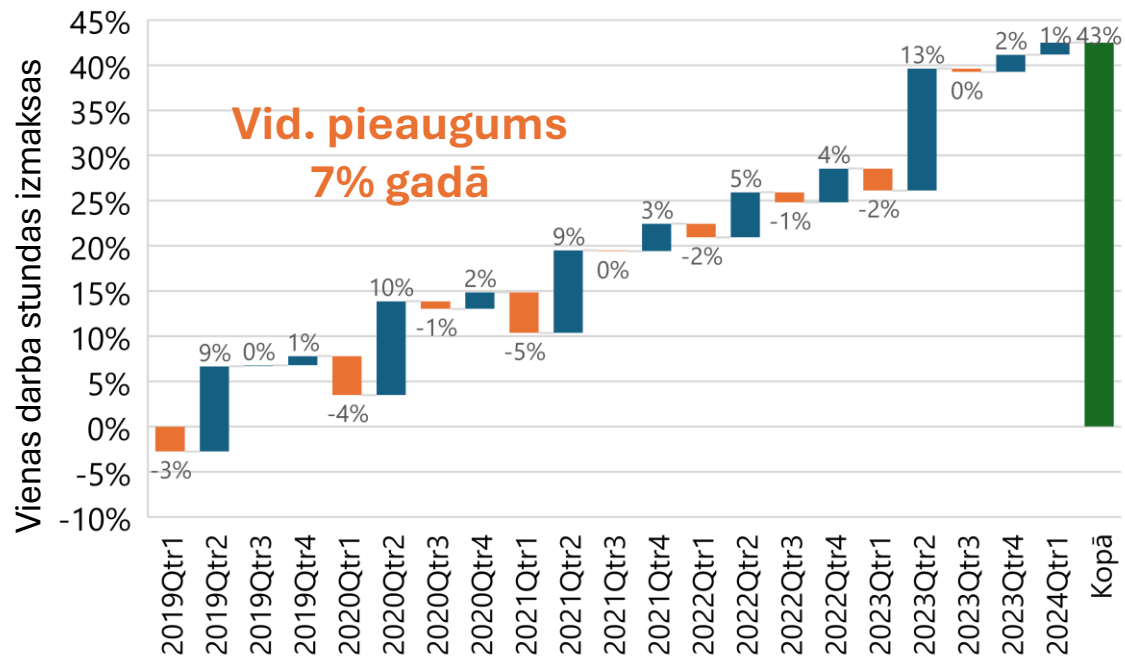
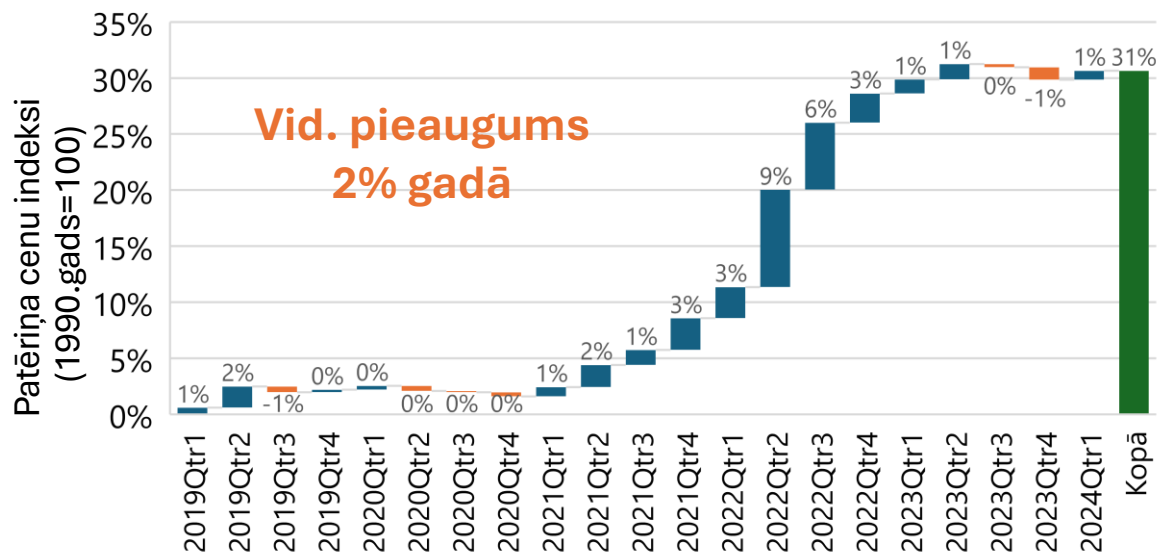
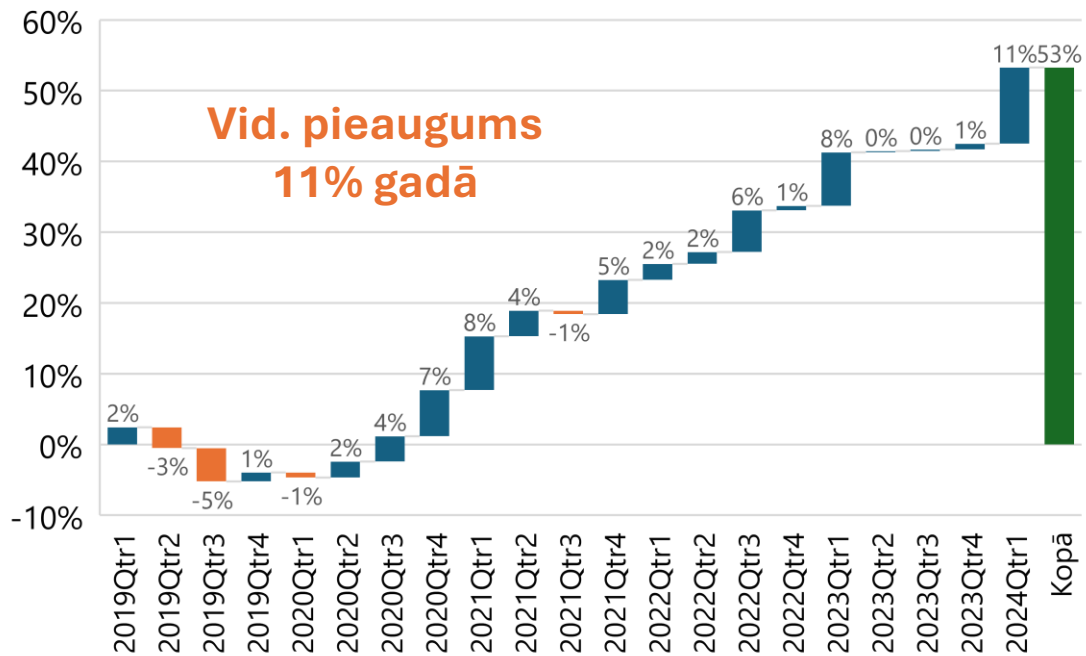
Izejas dati (pēdējie pieejami dati par 2024. gadu):

- Patēriņu cenu indekss (1990=100) = 30170
- Vidēja vispārēja tipa SAC ēdināšanas maksa dienā = 3.52 EUR
- Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam = 13.50 EUR

- Prognozējamā vid. SAC cena uz 2. ceturksni:
 - **Vispārējais tips** = $13.50 * 49.60 + 3.52 * 131.80 = \mathbf{1133 \text{ EUR}}$ (savukārt 2024. gadā pirmajā ceturksnī bija **1031 EUR**)
 - **Ģimenes tips** = $13.50 * 77.52 + 30170 * 0.024 = \mathbf{1771 \text{ EUR}}$ (savukārt 2024. gadā pirmajā ceturksnī bija **1669 EUR**)

Ietekmējošo faktoru vidējais pieaugums

Ēdināšanas maksa dienā

Nepieciešamais
vaučera apmērs
atkarībā no tā,
kādu vidējo
klienta tuvinieku
līdzmaksājuma
daļu vēlamies

Aprēķins veikts izejot no 2024. gada 1. ceturkšņa datiem,
kur:

1. Vispārējā tipa SAC vidēja cena - 1031 EUR un vidēja klientu pensija - 371 EUR
2. Ģimenes tipa SAC vidēja cena 1669 EUR un vidēja klientu pensija – 440 EUR

Vispārējais tips (tagad v.cena 500 EUR):

- 5% līdz pilnai SAC samaksai - 610 EUR vaučēris
- 10% līdz pilnai SAC samaksai - 560 EUR vaučēris

Ģimenes tips (tagad v.cena 800 EUR):

- 10% līdz pilnai SAC samaksai - 1060 EUR vaučēris
- 15% līdz pilnai SAC samaksai - 980 EUR vaučēris

Divu scenāriju salīdzinājums

Vaučera cena ceļama *post faktum*

- Plusi:
 - administratīvi visvienkāršākais veids kā celt vaučera cenu, jo ir faktiskais pierādījums tādai nepieciešamībai
- Minusi:
 - Klientu finansiālais atbalsts var kavēties vairākus gadus un radīt neprognozējamo situāciju tirgū

Vaučera cena ceļama proaktīvi reaģējot uz aktuālo ekonomisko situāciju valstī

- Plusi:
 - Pašvaldības budžeta savlaicīga plānošana
 - Pievilcīgas un prognozējamas uzņēmēju vides radīšana, kas balstās uz valsts ekonomiskiem rādītājiem. Stimulēs ģimenes tipa vietu radīšanu.
 - Savlaicīgs klientu finansiālais atbalsts
- Minusi
 - Lielāks administratīvais slogs, kas ir saistīts ar regulāro ekonomisko situācijas izvērtējamu:
 - A. Vidēja SAC ēdināšanas maksa dienā,
 - B. Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam
 - C. Patēriņa cenu indeksi (1990.gads=100)

Kopsavilkums

- Starp 25 izpētītiem ekonomiskiem radītājiem, tikai 3 vislabāk raksturo SAC klienta uzturēšanās maksu mēnesī EUR (atbilstoši līgumam):
 - A. Vidēja SAC ēdināšanas maksa dienā,
 - B. Vienas stundas darba spēka izmaksas pavisam,
 - C. Patēriņa cenu indeksi (1990.gads=100)
- Iegūts lineārais vienādojums, kas ļauj proaktīvi reaģēt uz ekonomiskiem radītājiem un pieņemt lēmumu, kad un par cik palielināt vaučera cenu.
- Lai integrētu iegūto rezultātu lēmumu pieņemšanā, jādefinē kādu minimāli procentu vaučeram kopā ar klienta pensiju jāsedz no vidējas (*nevis katram klientam individuāli*) SAC klienta uzturēšanās maksās.

Datu apstrādes metodoloģija

lineāra regresija

